

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

Akademický rok 2010/2011

Teoretická část diplomové práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: BcA. Barbora Sajbrtová

Název práce: *Na hranici objektu – procesuální umění*

Posudek:

Diplomová práce BcA. Barbory Sajbrtové *Na hranici objektu – procesuální umění* se zabývá tematikou, která je obecně známá (to nevylučuje možný kategorizační přínos daného postupu). Pravděpodobně i proto je práce deskriptivního charakteru a mapuje spíše historické souvislosti. Bohužel je text zatížen „školskou“ linearitou. Ta zde působí jakožto systém determinant, vývojových podmínek pro jednotlivé myšlenkové koncepce. Prostor, který autorka popisuje, by byl přesněji uchopitelný perspektivou významového pole. Pole, jenž je horizontálně rozprostraněno. Kde horizonty (časové limity) jsou vzájemně prostupné diskursy. Transformace a události se u autorky neprolínají. Vzniká tak mylná představa lineárního vývoje jednotlivých „ismů“. Postup bych chápal jakožto adekvátní pro práci bakalářskou, u práce magisterské bude nutno zvolený úhel pohledu obhájit. Obsahová stránka práce je diskutabilní. Některé teze jsou sporné. Příkladem může být odkaz na institucionální rámec umění (např. s. 9, 14) bez širší souvislosti institucionální teorie umění, kterou zavádí George Dickie. Autorce doporučuji dnes již klasický text: DICKIE, G., *What ist Art? An Institutional Analysis*, in: *Art and the Aesthetics*, Cornell University Press, Ithaca, NY, 1975, s. 459-472. Zde bych požadoval po autorce bližší vysvětlení. Práce je sice přehledně strukturována, což však není naznačeno v úvodu a vyhodnoceno v závěru práce. Závěrečné vyhodnocení tezí chybí! Ani úvod však nenaznačuje základní teze, které bude autorka zkoumat. Není zde ani popsána metoda, východiska a prameny. Názvy některých kapitol působí velmi kuriózně (např. 6.2.3. *Specifická akce surovin*, 6.3. *Cíle: Nulový bod vizuality*). Tato kapitola je celá podivně koncipována zvláště mne udivuje tučně vytištěný text na s. 27. I citace z publikace Ladislava Kesnera bude nutno obhájit a dát do souvislosti. Chybí i odkaz na Rolanda Barthesa. Ten není ani na s. 17. BARTHES, R.: *Le Degré zéro de l'écriture*. Paris, 1953.) a bez vztahu k dalšímu textu. Kapitola 5. *Situace na našem území* nedává odpověď na otázku: Proč autorka popisuje situaci v socialistickém Československu? Pouhou deskripcí (částečnou) vybraných autorů (nevím podle jakého klíče autorka umělce vybrala) zjednodušuje a zobecňuje situaci. Kde výsledkem může být mylná domněnka o stejném charakteru uměleckých výstupů v ČSSR, v západní Evropě i Spojených státech amerických. Autorka nespecifikuje realitu totalitních zemí ve střední Evropě (a tedy i bývalého Československa). Velmi neprofesionální je formální stránka práce. Text pravděpodobně neprošel solidní jazykovou korekturou a obsahuje překlepy a chyby. Již v anotaci autorka používá nepřipustně zkratky, což se objevuje i na dalších místech práce (př. s. 1, 19, 22...). Nejsou ujednoceny citace (např. již s. 4, 7..., podivná je citace na s. 11, 17...), jinde prameny chybí úplně (např. s. 21). Citování části věty v hlavním textu také nepůsobí elegantně. Místo argumentace o tezi vzniká koláž textů Barbory Sajbrtové a citovaných autorů. Mnohé teze v textu jsou sice nevyvratitelné avšak jejich výpovědní hodnota je minimální. Příkladem může být úžasná věta na s. 20: „Procesuální umělci se pohybují na přelomu 60. a 70. let.“ I následující text na s. 20 je divný: „V poměrně krátké době, kdy už minimalistické formy a postupy začínají pomalu „nudit“ a zastarávat, obdobně jako později land artisté či konceptualisté, rozvíjejí své

polemické diskuze o možnostech uměleckého díla a jeho materiálu.“ I když pominu hodnotící slůvko „nudit“, a nebudu brát na vědomí, že vysokoškolsky vzdělaný člověk by neměl používat termíny nudit a bavit ve vztahu k interpretaci uměleckého díla, větě stejně nerozumím. Nesrozumitelně působí například i výrok s. 22: „Jednou z hlavních myšlenek procesuálních umělců bylo rozmetat „tradiční opozici formy a obsahu“ a nahradit ji jedním/což je zároveň obojím (tím, co je obsahem a formou zároveň). Nedořečených, nepřesných formulací práce obsahuje více (např. kategorie s. 9, historicky spjaté normy s. 9, umělci antifomy s. 11). Přesto doporučuji práci k obhajobě a hodnotím stupněm D.

Návrh hodnocení: D

Vypracoval: Mgr. Martin Kolář, PhD.

Datum: 27. 1. 2011

Podpis:

